

Barbara Piwowar
Iwona Pocijewska
(Warszawa)

MATERIAŁY CZESŁAWA BIAŁOBRZESKIEGO
(1878–1953)
(III – 43)

Czesław Białobrzewski urodził się 31 sierpnia 1878 r. w Powszechoniu koło Jarosławia (Rosja) jako syn Teofila i Haliny z Tuchalskich. Ojciec był lekarzem. Do gimnazjum uczęszczał w Jarosławiu, a następnie w Kijowie. Ukończył je w 1896 r. ze złotym medalem. Tego roku wstąpił na Wydział Fizyczny – Matematyczny Uniwersytetu Kijowskiego. W roku 1901 uzyskał dyplom pierwszego stopnia i zaczął pracować w Uniwersytecie Kijowskim jako wolny asystent. W 1907 r. na podstawie pracy naukowej pt., *O polu elektromagnetycznym naboju punktowych w ruchu* został docentem prywatnym w tymże uniwersytecie. W tym samym roku został profesorem na Wyższych Kursach Żeńskich, wykładał tam fizykę. W 1908 r. Czesław Białobrzewski otrzymał stypendium uniwersyteckie i wyjechał do Paryża. Tam pracował w College de France, w pracowni profesora Paula Langevin. W Paryżu wykonał szereg prac nad jonizacją stałych i ciekłych dielektryków, prace te były drukowane w języku francuskim. W pracy naukowej korzystał bardzo często z pomocy Marii Skłodowskiej – Curie, od której otrzymał preparat radowy do doświadczeń.

Na podstawie pracy, *Jonizacja dielektryków stałych i ciekłych* Czesław Białobrzewski w 1911 r. otrzymał tytuł magistra, w 1912 r. Kasa imienia Józefa Mianowskiego przyznała mu nagrodę imienia Sawickiego. W 1914 r. został powołany na katedrę fizyki i geofizyki Uniwersytetu Kijowskiego z tytułem profesora nadzwyczajnego.

W 1914 r. powołano go na katedrę fizyki teoretycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, jednak z powodu wybuchu I wojny światowej zmuszony był pozostać w Kojowie w związku z czym stanowisko to objął dopiero w 1920 r.

W Kijowie Czesław Białobrzewski organizował Komisję Pomocy Rannym za pomocą badań rentgenowskich. W 1916 r. był jednym z organizatorów Polskiego Kolegium Uniwersyteckiego w Kijowie, gdzie w latach 1917 – 1919 prowadził wykłady. Po powrocie do kraju w latach 1920 – 1921 przebywał w Krakowie, gdzie pracował na katedrze fizyki atomowej w Uniwersytecie Jagiellońskim, w 1921 r. został powołany na katedrę fizyki teoretycznej w Uniwersytecie Warszawskim.

W latach 1921 – 1929 zajmował się teorią rozpraszania światła przez wodę, teorią przewodnictwa metali, teorią kwantów, a następnie zagadnieniami absorpcji rzeczywistej światła. Powstały wtedy między innymi takie prace jak: *Budowa atomu i pojęcie materii w fizyce współczesnej* (1922), *O pojęciu ciała i materii według fizyki współczesnej* (1926), opublikowana w „Kwartalniku Filozoficznym” nr 78, *Fluctuations thermodynamiques et radiation des etiles* (1922).

W związku ze śmiercią Marii Skłodowskiej – Curie (1934 r.), z którą Czesław Białobrzewski utrzymywał bliskie kontakty, został on wybrany na jej miejsce na członka Komisji Współpracy Umysłowej przy Lidze Narodów. W 1939 r. przedłużono jego mandat w Komisji i wybrano na członka Zarządu Międzynarodowej Współpracy Umysłowej.

Przez cały okres międzywojenny Czesław Białobrzewski utrzymywał bardzo ścisłe kontakty z wybitnymi uczonymi zagranicznymi i co roku brał udział w konferencjach i zjazdach naukowych w krajach Europy.

Po wybuchu II wojny światowej Czesław Białobrzewski nie przestał pracować naukowo. Powstała w tym czasie praca, *Podstawy fizyczne fizyki*. Brał też udział w tajnym nauczaniu. Po powstaniu warszawskim w 1944 r. przybył do Częstochowy, gdzie wykładał fizykę na tajnych kompletach akademickich. W sierpniu 1945 r. Czesław Białobrzewski powrócił do Warszawy. Cały dorobek w postaci rękopisów i notatek został zniszczony w czasie powstania.

Po wojnie Czesław Białobrzeski ponownie objął katedrę fizyki teoretycznej na Uniwersytecie Warszawskim. W lipcu 1948 r. Czesław Białobrzeski brał udział w posiedzeniu Unii Fizyki Czystej i Stosowanej w Holandii. Został na tym posiedzeniu wybrany wiceprzewodniczącym Unii, w 1951 r. brał udział w walnym zebraniu Międzynarodowej Unii Fizycznej w Kopenhadze.

Czesław Białobrzeski był odznaczony Krzyżem Odrodzenia Polski, Krzyżem Oficerskim Legii Honorowej (Francja). Zmarł nagle 12 października 1953 roku w Warszawie i został pochowany na Cmentarzu Powązkowskim (kwatery 196-1-22).

Spuścizna naukowa Czesława Białobrzeskiego wpłynęła do Archiwum PAN w 2 dopływach: w 1957 r. drogą zakupu i w 1970 r. w darze od jego siostry Antoniny Nowakowskiej. W księdze nabytków wpisano zespół pod numerami 163 i 945. Materiały zostały przekazane na podstawie spisu i katalogów. Rozmiar spuścizny wynosi 0,60 mb. Charakterystyczną cechą tej spuścizny jest to, że obejmuje ona materiały w większości pochodzące z okresu powojennego (wytworzone po II wojnie światowej).

Spuścizna Czesława Białobrzeskiego uporządkowana została w 1981 r. przez słuchaczki Policealnego Studium Ekonomicznego nr 2 kierunku Archiwistyka w Warszawie - Barbarę Piwowar i Iwonę Pocijewską. Prace porządkowe przeprowadzono w oparciu o *Wytyczne opracowania spuścizn archiwalnych po uczonych* obowiązujące w Archiwum PAN.

Materiały podzielono na VII grup zasadniczych. Do grupy I – materiałów twórczości naukowej zaliczono: A. Artykuły dotyczące różnych dziedzin fizyki (fizyki atomowej, ontologicznych podstaw fizyki, elektryczności magnetyzmu, równowagi termodynamicznej słońca i gwiazd, mechaniki kwantowej; B. Wykłady i odczyty z zakresu fizyki statycznej, mechaniki kwantowej, termodynamiki, fizyki atomowej; C. prace popularno – naukowe dotyczące równowagi termodynamicznej kuli gazowej, termodynamiki, przeznaczona do druku książka Czesława Białobrzeskiego *Podstawy fizyki świata atomowego* oraz życiorysy fizyków Władysława Natansona i Paula Langevina; D. Materiały warsztatowe – notatki i wypisy z literatury z dziedziny fizyki. We wszystkich podgrupach zastosowano chronologiczno – alfabetyczny układ materiałów.

Grupę II stanowią materiały działalności naukowo – dydaktycznej. Obejmuje ona materiały działalności w Uniwersytecie Warszawskim po II wojnie światowej oraz oceny prac habilitacyjnych i opinie o działalności naukowej pracowników naukowych. W pierwszej podgrupie znajduje się między innymi memoriał w sprawie utworzenia przy Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego Instytutu Fizyki Teoretycznej.

Następną grupę stanowią materiały działalności Cz. Białobrzeskiego w towarzystwach naukowych, między innymi: w Kasie imienia Józefa Mianowskiego, Międzynarodowej Unii Fizycznej i współpracy z UNESCO. Są to sprawozdania z konferencji naukowych, powołanie, nominacje, fotografie z pogrzebu i poświęconej mu wystawy pośmiertnej.

Grupa IV została podzielona na korespondencję wychodzącą i wpływającą, która została ułożona alfabetycznie. Grupa V zawiera materiały o twórcy spuścizny, są to biografie prac naukowych Cz. Białobrzeskiego wydanych drukiem, materiały dotyczące biografii, wspomnienia siostry Antoniny Nowakowskiej o bracie, wiersz okolicznościowy napisany przez Zofię Iwanicką. Ponadto wniosek Komisji Ocen dotyczący pracy Cz. Białobrzeskiego, *Budowa atomów i układ periodyczny pierwiastków*.

W grupie VI – materiały obce – znajduje się życiorys fizyka M. Francon'a. Grupa VII obejmuje załączniki. Znajdują się w niej prace drukowane Cz. Białobrzeskiego i osób obcych. Tytuły prac wymienione są w aneksie 5 i 6.

Materiały Czesława Białobrzeskiego w Archiwum PAN otrzymały sygnaturę III-43. W wyszukiwarce szukajwarchiwach.pl zespół nosi numer 302/165/0. Inwentarz składa się z 58 jednostek i 6 aneksów.

Źródła i bibliografia

1. *Materiały Czesława Białobrzieskiego*, Archiwum PAN, sygnatura III – 43, j. 47
2. *Białobrzieski Czesław*, Minerwa Polska, Archiwum PAN, sygnatura I – 8
3. *Białobrzieski Czesław*, [w:] *Czy wiesz kto to jest ?*, red. Łoza S., Warszawa 1938. s. 40
4. *Białobrzieski Czesław*, [w:] *Wielka Encyklopedia Powszechna PWN*, Warszawa 1962, tom 1, s. 754
5. *Białobrzieski Czesław*, [w:] *Wielka Encyklopedia PWN*, Warszawa 2001, t. 3, s. 544
6. Ścisłowski W., *Czesław Białobrzieski (1878 – 1953)*, „Postępy Fizyki”, 1954, z. 4, s. 413-422
7. Śródka A., *Białobrzieski Czesław*, [w:] *Uczni polscy XIX-XX stulecia*, Warszawa 1994, tom I s. 117-119

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

I. Materiały twórczości naukowej	1–31
A. Artykuły	1–9
B. Wykłady i odczyty	10–18
C. Recenzje i opinie o pracach osób trzecich	19–20
D. Prace popularno – naukowe	21–29
E. materiały warsztatowe	30–31
II. Materiały działalności naukowej	32–46
A. Materiały działalności naukowo – dydaktycznej	32–38
B. Materiały działalności w towarzystwach naukowych	39–46
III. Materiały biograficzne	47–49
IV. Korespondencja	50–51
V. Materiały o twórcy spuścizny	52–54
VI. Materiały obce	55
VII. Załączniki	56–58
Aneksy	1–6

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Artykuły

1. *Idee przewodnie nowej fizyki*
Artykuł
1932, masz., sz., k. 10
2. *O interpretacji konkretnej fizyki atomowej*
Artykuł
1948, masz., sz., k. 18
3. *O interpretacji ontologicznej podstaw fizyki świata atomowego*
Artykuł
1950, rkp., masz., l., k. 66
4. *Ontologiczna interpretacja dualizmu fali – korpuskuły*
Artykuł
1952, rkp., masz., j. pol., ros., l., k. 94
5. *Elektryczność, magnetyzm, równowaga termodynamiczna słońca i gwiazd*
Referaty
1953, rkp., j. pol., niem., l., sz., k. 43

6. Artykuły z dziedziny fizyki
Artykuły
B. d., rkp., masz., l., sz., k. 128, zob. aneks 1
7. *Budowa i ewolucja gwiazd*
Artykuł
B. d., masz., l., sz., k. 35
8. *Cooperation intellectuelle*
Praca Czesława Białobrzeskiego na temat międzynarodowej współpracy naukowej oraz protokół dodatkowy do deklaracji względem nauki i szkolnictwa między Czechosłowacją a Francją
B. d., rkp., masz., sz., j. franc., k. 26
9. *Matematyczny schemat mechaniki kwantowej*
Artykuł
B. d., rkp., l, k. 80

B. Wykłady i odczyty

10. *Ogólne idee fizyki atomów*
1946, rkp., masz., l., powiel., k. 43
11. *Organisation des Nations Unites pour l'éducation*
1947, masz., l., k. 16
12. *Filozoficzne aspekty fizyki*
1948 – 1953, rkp., masz., sz., k. 36
13. *Fizyka wczorajsza i dzisiejsza*
Fizyka przed półwiekiem a dziś
Artykuły
1949, rkp., masz., l., sz., k. 40
14. *Problem uwarstwienia rzeczywistości*
1951, rkp., l., sz., k. 50
15. *Fizyka statyczna*
1952, rkp., sz., k. 31
16. *Kurs mechaniki kwantowej*
1952, rkp., l., sz., k. 122
17. *Przegląd ogólny prac naukowych M. Smoluchowskiego*
Budowa atomistyczna materii i dualistyczna jej natura
Artykuły, odczyty
1952 – 1953, rkp., sz., j. franc., niem., pol., k. 65
18. Wykłady z termodynamiki, fizyki atomowej, radykalne przemiany poglądów na przyrodę,

krytyka materialna

B. d., rkp., masz., l., k. 126

C. Recenzje i opinie o pracach osób trzecich

19. Bobińska H., *Curie – Skłodowska*
O działalności naukowej i organizacyjnej W. Rubinowicza, odpowiedź Czesława Białobrzieskiego
 na recenzję pracy
Budowa atomów, - obrona pracy doktorskiej F. Koncewicza, program egzaminów dla nauczycieli
 szkół średnich, zatytułowany *Varia*
 1947, rkp., l., sz., k. 15
20. *World chaos. The responsibility of science*
 W. Rubinowicz, *Teoria atomów*
 Recenzje
 1931, rkp., masz., l., k. 12

D. Prace popularno–naukowe

21. *O równowadze termodynamicznej kuli gazowej*
 1913, j. franc., k. 81
22. *Podstawy poznawcze fizyki atomowej*
 1923, rkp., sz., k. 40
23. *Elektryczność. Magnetyzm. Promieniowanie. Optyka*
 1934 – 1952, rkp., masz., l., sz., k. 285
24. *Podstawy poznawcze świata atomowego*
 B. d., rkp., masz., l., sz., k. 332
25. Jw.
 B. d., masz., l., k. 339
26. Jw.
 B. d., rkp., masz., l., k. 334
27. Langevin Paul
 1948, masz., l., k. 11
28. Natanson Władysław
 B. d., rkp., l., k. 3
29. Termodynamika
 B. d., rkp., l., k. 148

E. Materiały warsztatowe

30. Notatki, wypisy z literatury z mechaniki kwantowej, dualizmu świata atomowego, energii
 własnej elektronów, teorii dualizmu, fali korpuskuły, filozofii
 1946–1948, b. d., rkp., l., sz., j. franc., niem., pol., ros., k. 392
31. Kurs mechaniki kwantowej

Matematyczny schemat mechaniki kwantowej
 Notatki i wypisy
 B. d., rkp., l., k. 39

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

A. Materiały działalności organizacyjno-naukowej i dydaktycznej

32. Memoriał w sprawie utworzenia przy Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UW Instytutu Fizyki Teoretycznej oraz notatki w sprawie Katedry Astrofizyki UW
 1948–1950, rkp., masz., l., k. 31
33. Instytut Fizyki Teoretycznej Wydziału Fizyki UW
 Sprawozdanie z działalności naukowo – dydaktycznej, plan prac w zakładach Fizyki UW i PW
 1950, masz., l., k. 16
34. Planowanie pracy naukowej i dydaktycznej w dziedzinie fizyki na wyższych uczelniach.
 Uwagi, notatki i wytyczne
 1946–1949, rkp., masz., j. ang., franc., pol., l., sz., k. 51
35. Zestawy pytań egzaminacyjnych dotyczących elektryczności i optyki, mechaniki kwantowej. Kurs mechaniki kwantowej. Pytania na Olimpiadę Fizyczną. Termodynamika.
 B. d., rkp., l., sz., j. franc., pol., ros., k. 62
36. J. Rzewuski, *Zderzenie dwóch cząstek z jednoczesną emisją promieniowania*
 W. Ścisłowski, *Badania prądów elektrycznych i anomalii dielektrycznych w parafinie*
 Oceny prac doktorskich
 1948, rkp., sz.,
37. J. Rzewuski, *Niektóre metody obcięć w zagadnieniu energii własnej elektronu*
 M. Günter, *Próba relatywistycznego zagadnienia ruchu elektronów w przestrzeni konfiguracyjnej*
 Oceny prac habilitacyjnych Brudnopisy listów do Śmiałowskiego, Ścisłowskiego, Mrozowskiego
 1950 – 1953, rkp., masz., l., sz., j. ang., pol., ros., k. 41
38. F. Zeidler, *O hipotezie atomowej i istnieniu atomów*
 I. Wiśniewski, *Obraz klasyczny zjawisk przemiany kwantu energii na dwa elektrony znaku przeciwnego i zjawiska odwrotnego*
 Opinie o działalności naukowej i recenzje prac
 1948, rkp., masz., l., sz., k. 17

B. Działalność organizacyjno – naukowa w towarzystwach naukowych

39. Kasa imienia Mianowskiego
 Zaproszenie na zjazd założycielski Polskiego Towarzystwa Astronomicznego, protokół z posiedzeń, plan pracy
 1945 – 1949, rkp., masz., l., sz., k. 44
40. Międzynarodowa Unia Fizyczna

Komitet Narodowy Fizyczny, protokoły z zebrań, odczytów
1947 – 1949, rkp., masz., l., j. ang., pol., k. 42

41. Współpraca nauki polskiej z UNESCO

Sprawozdanie z obrad II Sesji Komitetu Wykonawczego UNESCO. Pisma z konferencji ONZ dotyczącej Organizacji dla Wychowania, Nauki, Kultury, protokoły
1945 – 1947, rkp., masz., j. franc., pol., k. 74

42. Jw.

Sprawozdanie z działalności UNESCO. Pisma dotyczące ONZ dla szkolnictwa, nauki, kultury – raport w sprawie laboratoriów ONZ, zajmujących się poszukiwaniami i Obserwacjami. IV Sesja Komisji Przygotowawczej UNESCO. Biuletyn nr 2 Stowarzyszenia Pracowników Nauki. Korespondencja
1946 – 1950, masz., l., sz., j. ang., franc., pol., k. 101

43. Instytut International de Cooperation Intellectuelle

Sprawozdania z konferencji
1945 – 1946, rkp., masz., l., j. ang., franc., pol., k. 42

44. Związek Międzynarodowy Fizyki Teoretycznej i Praktycznej

Protokoły z zebrań, sprawozdanie z konferencji, zaproszenie na Zjazd Fizyków w Kopenhadze
1947 – 1951, masz., j. ang., franc., k. 194, 2 fot.

45. Przemówienie do delegacji uczonych radzieckich

B. d., rkp., l., j. pol., ros., k. 4

46. Korespondencja z zagranicznymi towarzystwami naukowymi dotycząca współpracy

1946 – 1952, masz., j. ang., franc., niem., l., k. 20, zob. aneks 2

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

47. Autobiografia, odpowiedź na ankietę, brudnopisy korespondencji

1925–1947, rkp., masz., j. ang., franc., pol., l., sz., k. 54

48. Powołanie, nominacje, zaproszenie

1947–1948, masz., druk, l., k. 34

49. Fotografie osobiste

1916 – 1954, 13 fot.

IV. KORESPONDENCJA

50. Osoby i instytucje A - Z

Korespondencja wychodząca
1946–1959, rkp., masz, l., sz., k. 106 zob. aneks 3

51. Osoby i instytucje B - W

Korespondencja wpływająca
1946–1953, rkp., masz., l., k. 53, zob. aneks 4

V. MATERIAŁY O TWÓRCY SPUŚCIZNY

52. Bibliografia prac naukowych Czesława Białobrzeskiego wydanych drukiem, rękopisów oraz skryptów i niektórych odczytów
1903 – 1954, masz., l., k. 10
53. Materiały dotyczące biografii Czesława Białobrzeskiego, życiorys opracowany przez Antoninę Nowakowską, wspomnienie, wycinki z gazet, wiersz okolicznościowy, zaproszenie Ścisłowski Włodzimierz, *Czesław Białobrzeski (1878-1953)*
1946-1963, masz., druk, l., j. ang., pol., k. 60
54. Wniosek Komisji Ocen w zakresie Fizyki i Chemii z dnia 5 marca 1947 r., dotyczący pracy Czesława Białobrzeskiego, *Budowa atomów i układ periodyczny pierwiastków*
Recenzja pracy Czesława Białobrzeskiego
1947, masz., l. k. 2

VI. MATERIAŁY OBCE

55. Życiorys M. Francon
B. d., masz., l., k. 4

VII. ZAŁĄCZNIKI

56. Prace drukowane Czesława Białobrzeskiego
1922-1948, druk, opr., k. 815, zob. aneks 5
57. Jw.
1949-1963, druk, opr., k. 1002, zob. aneks 5
58. Prace drukowane osób obcych
1946-1960, druk, opr., k. 364, zob. aneks 6

ANEKS 1

- J. 6. Artykuły z dziedziny fizyki
Chociaż zainteresowanie techniczne
Falowa teoria światła
Fizyka współczesna
Fizyka współczesna nierozzerwalnie związana z chemią
Lekcje fizyki atomowej
Łączność fizyki z człowiekiem
O syntetycznym rozwoju pojęć fizyki
Optyka. Elektryczność. Ciepło. Budowa materii i fizyka atomowa
Plan rozwojowy badań w dziedzinie teoretycznej
Podstawy poznawcze fizyki
Promieniowanie
Synteza filozoficzna i metodologia nauk przyrodniczych
Prawo Newtona
Zbadanie pionowego rozkładu wiatru w warstwie tarciowej

ANEKS 2

J. 46. Korespondencja z zagranicznymi towarzystwami naukowymi			
Biblioteka Akademii Nauk w Sztokholmie	1946	1. 1	
Komitet Fizyczny Nagrody Nobla	1952	1. 1	
Międzynarodowy Instytut Filozofii w Paryżu	1948	1. 2	
Międzynarodowy Instytut Naukowy w Brukseli	1948	1. 1	
Scientia	1948	1. 3	
Szwedzki Instytut Naukowy	1950	1. 1	
The International Who,s Who World Biography	1948	1. 3	

ANEKS 3

J. 50. Osoby i instytucje A - Z			
Adamczewski Ignacy	1948	1.	1
Bibliotheque de l' Academie Royale des Sciences	b. d.	1.	1
Bidwell Charles Clarence	b. d.	1.	1
Bizoń M.	1948	1.	1
Bohr Niels	b. d.	1.	3
Burgers Johannes Martinus	b. d.	1.	1
Chancellor de la Legion d'Honneur	1949	1.	1
Church Archibald	b. d.	1.	2
De Broglie Maurice	1946	1.	1
Comitee Nobel	1950	1.	1
Dąbrowski Janusz	1948	1.	1
Dziekanat Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii UW	1951	1.	1
Dziewulski Władysław	1948	1.	1
Establier	b. d.	1.	1
Fleury Paul	1947 - 1950	1.	7
Kapuściński Władysław	1950	1.	1
Klein Felix	1947, b. d.	1.	3
Krzyżanowski Jerzy	1949	1.	1
Langevin Paul	1946 - 1948	1.	2
Lilley	1950, b. d.	1.	3
Ministerstwo Oświaty	1948	1	3
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	b. d.	1.	1
Ministerstwo Zdrowia	1948	1.	1
Mrozowski Stanisław	1946 - 1949, b. d.	1.	9
Nitsch Kazimierz	1949	1.	2
Nowakowska Antonina	1945 - 1951	1.	12
Opęchowski Władysław	1948	1.	1
Prentki Jan	1948 - 1949	1.	3
Rzewuski Jan	1948 - 1949	1.	2
Ścisłowski Włodzimierz	1950, b. d.	1.	4
Tatarkiewicz Władysław	1950	1.	2
Uniwersytet Warszawski	b. d.	1.	1
Zaremba	1948, b. d.	1.	2
Listy do osób nieustalonych	1949	1.	3

ANEKS 4

J. 51. Osoby i instytucje B-W			
Białoborski Eustachy	1946	1.	2
Bizoń M.	1948	1.	1

Burgers Johannes Martinus	1947	1.	1
Czapsza W.	1948	1.	1
Dziewulski Władysław	1945 - 1948	1.	2
Erbrich Anna	1947	1.	1
Cielecki Wojciech	1951 - 1953	1.	3
Konewski W.	b. d.	1.	1
Kapuściński Władysław	1950	1.	1
Krentzowa M.	1951	1.	1
Kulesza Michał	1949	1.	1
„Kwartalnik Filozoficzny”	b. d.	1.	1
Langevin Paul	1947	1.	1
Lubieniecka M.	1949	1.	2
Melanowski Władysław	1949	1.	1
Miłobędzki Tadeusz	1952	1.	1
Mrozowski Stanisław	1950 - 1953	1	3
Nowakowska Antonina	1952	1.	2
Prentki Jan	1948 - 1951	1.	5
Szczawińska Wanda	1948	1.	1
Svenska Institutet Stockholm	1947	1.	2
Teichman E.	b. d.	1.	1
Wasiutyńska Irena	1947	1.	1
Wydawnictwo "Pallotinum" Poznań	1949	1.	1
Wyselecki	1952	1.	1
Wysocka J.	1951	1.	1
Listy osób nieustalonych	1946 - 1951	1.	7

ANEKS 5

J. 56. Prace drukowane Czesława Białobrzeskiego

- Wykłady popularno - naukowe o teorii względności*, 1923
Considerations sur la Diffusion Interieure et l'Absorption Vraie de la Lumiere, 1924
Fluctuations thermodynamiques et radiation des etoiles, 1927
La Constitution Interme et la Raçonnement des Etoiles, 1928
Quatre aspects du mecanisme du rayonnement des etoiles, 1931
Idee przewodnie nowej fizyki, 1934
Nauka ścisła o przyrodzie na tle ogólnych wartości kultury, 1935
Czym jest materia?, 1947
Budowa atomów i układ periodyczny pierwiastków, 1948

J. 57. Jw.

- Fizyka przed półwiekiem, a dziś*, 1949
Fizyka przed półwiekiem, a dziś, 1950
Termodynamika, 1950

ANEKS 6

J. 58. Prace drukowane osób obcych

- Adamczewski Stanisław, *Materiały do poznania piórolotków*, 1949
Fletscher A., Miller J. C. P., Rosenhead L., *An Index of Mathematical Tablee*, 1946
Banfi Antonio, *Kopernik a kultura włoska*, 1953
„Droga ku światu” Nr 3-4, 1948
Kamiński Jan, *Czy wszechświat jest skończony*, 1960

- Ingarden Roman, *O możliwościach i o warunkach jej zachodzenia w świecie realnym*, 1951
- Łopuszański Jan, *Solution of Thomas Fermi Equation for Melecule With Axial Symmetry*, 1950
- O interpretacji ontologicznej podstaw fizyki atomowej* „Życie i Myśl”, 1962
- Problem uwarstwienia rzeczywistości*, 1951
- Problem uwarstwienia rzeczywistości*, „Życie i Myśl”, 1963
- Raport of the Comitee on Science and its Social Relations (CSRS) on the public attitude of scientific bodies with regard to the problems raised by recent applications of science*, b.d.
- Romer Eugeniusz, *Mapa jako dokument dziejów rzeźby powierzchni ziemi*, 1950-1951
- Rydbeck Olof, *On the propagation pf wares in an inhomaqeneons medium*, 1948
- Rzewuski Jan, *Rediative collisions between two electrons*, 1947
- Rzewuski Jan, *Relativistic intensities of multipole radiation in the lyman Series*, 1946
- Rzewuski Jan, *Differential conservation haws in non-local Field Theories*, 1953
- „Sprawozdania PAU”, tom III, 1951
- Sprawozdanie z działalności Kasy im. Józefa Mianowskiego Instytutu Popierania Nauki w latach 1939-1948*, 1949
- Sur l' absorption vraie de la Lumiere*, b. d.
- Średniawa Bronisław, *Relativistic Equations of Motion of Free Dipole and Quadrupole Particles*, 1947
- Świętosławski Wojciech, *Pomiary bardzo małych ilości ciepła*, 1948
- Tablice matematyczno - fizyczne czterocyfrowe*, 1951-1952
- XIV Zjazd Fizyków Polskich*, 1952
- W sprawie genezy i rozwoju twórczości naukowej* „Życie i Myśl”, 1961